

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **M. K. Ch.**, zastoupen Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2018 č. j. OAM-36/DS-PR-P08-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 6. 2018, č. j. 60 Az 24/2018 – 57,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 20. 2. 2018 žalovaný rozhodl tak, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je ve vztahu k České republice nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) zákona o azylu a státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „dublinké nařízení“) je Rakousko.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou, kterou Krajský soud v Plzni zamítl.

II. Návrh na odkladný účinek

[3] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností, v níž zároveň požádal o přiznání odkladného účinku z důvodu hrozící vážné újmy spočívající v reálném nebezpečí nutnosti návratu do stěžovatelovy země původu, v níž se obává nebezpečí vážné újmy, což hrozí s ohledem na nevůli Rakouska řádně posoudit jeho věc.

[4] Stěžovatel odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016 - 39, kde kasační soud v obdobné věci odkladný účinek přiznal a uvádí, že není důvodu se od této rozhodovací praxe odchylovat.

[5] Stěžovatel žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti také z toho důvodu, aby mohl až do konečného soudního rozhodnutí zůstat legálně na území České republiky. V případě, že by kasační stížnosti odkladný účinek přiznán nebyl, musel by stěžovatel vycestovat do Rakouska a nemohl by v České republice využít svých práv účastníka řízení o kasační stížnosti a následně by byl nucen podvolit se realizaci deportace z Rakouska do Alžírsko, čímž by došlo k nenapravitelnému zásahu do stěžovatelových práv a k ohrožení jeho osoby. Stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu v České republice z obav z vážného ohrožení při návratu do Alžírsko, kam má být deportován z Rakouska, pouze řádné projednání jeho žádosti v České republice společně s přiznáním odkladného účinku jeho stížnosti, pak může jeho práva dostatečně zabezpečit.

[6] Přiznání odkladného účinku nemůže mít závažný dopad do práv jiných subjektů, pro stěžovatele se ovšem jedná o zcela nezbytné rozhodnutí, bez kterého pro něj nebude mít další řízení žádný smysl.

[7] Stěžovatel žádá, aby byl odkladný účinek přiznán až do skončení řízení o stěžovatelově žalobě, jelikož v případě, že by byl přiznán pouze do skončení řízení o kasační stížnosti a věc by byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení, paradoxně by účinky přiznaného odkladného účinku odpadly.

[8] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku vyjádřil negativně. Nebylo prokázáno, že by situace stěžovatele byla natolik výjimečná oproti ostatním žadatelům v obdobném postavení, aby jeho kasační stížnosti měl být přiznán odkladný účinek. Stěžovatel je zastoupen advokátem, má možnost své zájmy a práva hájit skrze tohoto právního zástupce, a to i v případě svého vycestování do země příslušné meritorně o jeho žádosti o mezinárodní ochranu rozhodnout.

[9] Důvody pro přiznání odkladného účinku prezentoval stěžovatel pouze obecně, neuvedl žádné konkrétní okolnosti, proč by Rakouskem nebyla azylová procedura vykonávána řádně. Vycestování stěžovatele do Rakouska nelze označit za újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., tím spíše, že se jedná o uplatnění bezprostředně závazného dublinského nařízení a Rakouská republika jako členský stát EU je považována z tohoto pohledu za bezpečnou zemi původu, která dodržuje své mezinárodní závazky.

[10] Závěrem žalovaný dodává, že v případě transferu stěžovatele a následného úspěchu jeho kasační stížnosti je správní orgán povinen dle čl. 29 dublinského nařízení přijmout tuto osobu bezodkladně zpět na své území. Je pak otázkou budoucího vývoje, zda stěžovatel, pokud bude přemístěn do Rakouska, bude s tamějšími azylovými orgány v kontaktu a bude tak reálné ze strany českých azylových orgánů zjistit jeho pobyt.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech důvodů a skutečností přednesených stěžovatelem dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.

[12] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[13] Z těchto ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako *dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení* před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 – 38).

[14] V nyní projednávaném případě stěžovatel svou žádost zdůvodnil požadavkem na využití svých práv účastníka řízení, které by v případě vycestování nemohl uplatnit, tedy práva na spravedlivý proces. Dále zmínil nebezpečí vážné újmy spočívající v nedostatečném posouzení jeho žádosti o azyl ze strany Rakouska a následné deportaci do Alžírsko.

[15] Kasační soud proto přistoupil k poměřování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do práv stěžovatele by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, protože by musel opustit území České republiky již předtím, než by Nejvyšší správní soud rozhodl o jeho kasační stížnosti. Nemohl by proto náležitě chránit své zájmy díky nemožnosti vystupovat v řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení apod. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100). Nejvyšší správní soud se naopak neztotožnil s argumentem stěžovatele, že zásah do jeho práv spočívá též možnosti deportace do Alžírsko, neboť Rakousko řádně neposoudí jeho žádost o azyl. Jak uvedl žalovaný, stěžovatel zůstal v této části argumentace v rovině obecných tvrzení, nijak nezdůvodnil, proč by Rakousko nemělo přistoupit k řádnému zhodnocení jeho žádosti. Rakousko je členskou zemí Evropské unie, vůči které platí zásada vzájemné důvěry a vyvratitelná domněnka, že je bezpečnou zemí (srov. rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 21. 12. 2011, C - 411/10 a C - 493/10, ve věci *N. S. a dalších*). Stěžovatel v tomto směru nic nenamítal ani v žalobě podané ke Krajskému soudu v Plzni. Nejvyšší správní soud nemá žádné indicie

o tom, že by v této zemi docházelo k systémovým nedostatkům v rámci azylové procedury, pro něž by do tohoto státu neměli být žadatelé o azyl předáváni.

[16] Naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. V tomto poměrování proto lze dojít k závěru, že újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[17] Pokud jde o možný rozpor s důležitými veřejným zájmem, je nutné poměřit zájem stěžovatele na ochraně jeho výše uvedených procesních práv se zájmem společnosti na ochraně veřejné bezpečnosti a veřejném pořádku. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího stěžovateli s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Jak již bylo výše uvedeno, újma způsobená stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku by mohla být podstatná. Intenzita narušení zmíněného veřejného zájmu by naopak vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku byla nízká nebo maximálně mírná s ohledem na skutečnost, že stěžovatel na území České republiky nepáchá trestnou činnost ani činnost nebezpečnou pro bezpečnost státu. Stěžovatel byl kontrolován a následně zadržen dne 4. 1. 2018 a dne 22. 2. 2018 bylo vydáno rozhodnutí o tom, že řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje z důvodu nepřipustnosti žádosti, neboť stěžovatel požádal dříve o mezinárodní ochranu v Rakousku, které bylo dle dublinského nařízení určeno jako země příslušná k posouzení podané žádosti. Tímto však stěžovatel neohrožuje stát ani nenarušuje veřejný pořádek do té míry, aby výše uvedené rozhodnutí nesneslo odkladu. Přiznání odkladného účinku by proto nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[18] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 6. 2018, č. j. 60 Az 24/2018 - 57, a rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2018 č. j. OAM-36/DS-PR-P08-2018. Závěrem soud podotýká, že odkladný účinek může přiznat pouze pro řízení o kasační stížnosti, jak plyne § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 3 s. ř. s.

[19] Soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. srpna 2018

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu